

Rundskriv - Serie R

Rundskriv serie R (regelverk) erstatter tidligere serie F. I den nye serie R publiseres også relevante lovendringer og konvensjonsendringer.

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir: Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov Hovedorganisasjoner
- H.i. Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 14-2021

Dato: 26. november 2021

Saksnr.: 2021/19971

Opphever:

Referanse til: Forskrift 30. mai 2012 nr. 488 om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger

Endring i forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endring i forskrift 30. mai nr. 488 om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger (miljø sikkerhetsforskriften) § 14c. Forskriften er gitt med hjemmel i skipssikkerhetsloven og miljø sikkerhetsforskriften § 14c setter krav til utslipp av nitrogenoksider (NO_x) for skip som seiler i verdensarvfjordene Geiranger-, Nærøy- og Aurlandsfjorden.

Miljø sikkerhetsforskriften § 14c trådte i kraft 1. mars 2019 og hensikten med å innføre kravene var å redusere nivåene av NO_x i verdensarvfjordene. Utslipp av NO_x var påvist som et problem i perioder i verdensarvfjordene. Innskjerpingen av NO_x-kravene skjer gradvis og gir næringen tid til å tilpasse seg de nye kravene. Fastsettelsen innebærer en utsatt innfasing av NO_x-kravene for lasteskip

Forslaget var på høring i perioden 10. september til 17. november 2021. Sjøfartsdirektoratet mottok 19 høringssvar, hvorav tre ikke hadde merknader. Sjøfartsdirektoratet har gjennomgått de øvrige høringssinnspillene, men har ikke funnet grunnlag for å endre på forslaget som ble sendt på høring. Oversikt over relevante høringsinstanser og innspill står i høringsmatrisen som er vedlagt.

Nærmere om miljø sikkerhetsforskriften § 14c

Innfasingstidspunktene for Nivå I, II og III hva angår NO_x-utslipp følger av miljø sikkerhetsforskriften § 14c første ledd bokstavene a-c. Denne bestemmelsen har til nå vært gjeldende for alle skip med BT 1000 eller mer, uavhengig av fartøyets byggeår. Annet ledd er nå endret og det fremgår der at lasteskip med BT 1000 eller mer, uavhengig av fartøyets byggeår, skal oppfylle Nivå III-kravene senest 1. januar 2030. Samtidig er første ledd endret ved at skip som nevnt i annet ledd unntas fra innfasingstidspunktene i § 14c første ledd bokstav a-c. Andre skip enn lasteskip med BT 1000 eller mer, skal, uavhengig av byggeår, fortsatt oppfylle Nivå I, II og III, fra henholdsvis 1. januar 2020, 2022 og 2025. Dispensasjonsbestemmelsen i eksisterende annet ledd er videreført i et nytt tredje ledd. Endringene trer i kraft straks.

Begrunnelse for endringen

NO_x-kravene i verdensarvfjordene var gjort gjeldende for alle skip uansett byggeår, mens kravene i resten av Norge bare gjelder motorer installert i nye skip eller nye motorinstallasjoner. Dette medførte mangel på lasteskip som oppfyller de gjeldende NO_x-kravene i verdensarvfjordene og som er aktuelle for

transportoppdrag i disse områdene. Mangelen på tilgjengelige lasteskip har derfor ført til negative konsekvenser for landbasert industrivirksomhet lokalisert innenfor verdensarvfjordområdet og som bruker lasteskip for utskipping av sine produkter. I februar 2021 fikk Sjøfartsdirektoratet derfor i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet å utrede konsekvensene for landbasert virksomhet i området og muligheten for å gjøre unntak for NO_x-kravene for lasteskip tilknyttet slik virksomhet, herunder hvordan et slikt unntak kan utformes.

I forbindelse med oppdraget ble DNV bedt om å utrede konsekvensene innføringen av NO_x-kravene kan ha for landbasert industrivirksomhet i verdensarvfjordene. Sjøfartsdirektoratet hadde i forbindelse med arbeidet også møter med berørte deler av næringen. DNV har i sin rapport undersøkt tilgjengelig lasteskipkapasitet (stykkgods- eller bulkskip i størrelseskategori 1000-5000 BT) som helt eller delvis opererer i norsk farvann og som møter NO_x Nivå I-, II- og III-kravene. Totalt ble det identifisert 261 skip, og blant disse var det 125 skip som ikke møter noen av kravene, 72 skip møter Nivå I-krav, 22 skip møter Nivå II-krav og 7 skip møter Nivå III-krav. Videre har de omtalte skipene en gjennomsnittsalder på omkring 30 år, og næringen finner det ikke økonomisk forsvarlig å oppgradere disse skipene kun på bakgrunn av transportoppdrag i verdensarvfjordene alene. I møter med berørte aktører i næringen ble det også påpekt for Sjøfartsdirektoratet at overgangen til NO_x Nivå I f.o.m. 1. januar 2020 har medført at rederiene har måttet bruke unødvendig store skip eller har måttet gå lengre avstander, noe som i denne sammenhengen har ført til unødvendige utslipp av NO_x. Sjøfartsdirektoratet ser at selv om NO_x-utslippet fra lasteskip i verdensarvfjordene vil reduseres med 4-5 tonn ved innføringen av NO_x Nivå III-kravene, utgjør dette likevel en forholdsmessig liten andel av det totale NO_x-utslippet fra skip i verdensarvfjordene som for 2019 ble beregnet til 372 tonn.

En utsatt innfasing av krav til NO_x Nivå III innebærer en mindre økning i utslipp sammenlignet med nå-situasjonen, men vil ivareta hensynet til optimalisert logistikk for landbasert industri. Løsningen legger dessuten også opp til fremtidig utslippsreduksjon.

Økonomiske og administrative konsekvenser

For utslipp av NO_x oppstiller gjeldende § 14c i miljø sikkerhetsforskriften en gradvis innfasing av Nivå I, II og III fra og med henholdsvis 1. januar 2020, 2022 og 2025. Endringen innebærer en utsatt innfasing av NO_x-krav for lasteskip hva angår Nivå III, og en reversering hva angår Nivå I og II. Ettersom berørte aktører i bare begrenset grad har eller hatt intensjon om å innrette seg etter NO_x-kravene i § 14c grunnet manglende økonomisk insentiv for å operere i verdensarvfjordene, forutsettes det at endringen ikke vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning på nåværende tidspunkt. Det må likevel forventes at det ved vil påløpe kostnader for rederiene ved innføring av Nivå III fra og med 2030. Det er per nå ikke mulig å gi et estimat på omfanget av disse kostnadene.

Lars Alvestad
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
fung. avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

- 1 Forskrift om endring av forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger
- 2 Høringsmatrise